

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/8/2013
Identifikačné číslo spisu:	7012200613
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7012200613.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu v právnej veci navrhovateľa: R. L., bytom v U., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26. februára 2013, č. k. 2Sd/40/2012-34, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sd/40/2012-34 zo dňa 26. februára 2013 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 2Sd/40/2012-34 zo dňa 26. februára 2013 potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 2. marca 2012 číslo XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa v zmysle § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok.

Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne, oboznámil sa s dávkovým a administratívnym spisom, doplnil dokazovanie výsluchom navrhovateľa a ďalšími posudkami a dospel k záveru, že návrhu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

V odôvodnení svojho rozsudku citoval ustanovenia § 70 ods. 1 a § 71 ods. 1 zákona.

Podľa odôvodnenia rozsudku krajského súdu vykonaným dokazovaním bolo zistené, že navrhovateľ nepreukázal splnenie jednej zo zákonných podmienok pre nárok na invalidný dôchodok, a to invaliditu podľa § 71 ods. 1 zákona. Zdravotný stav navrhovateľa bol v priebehu konania na súde opakovane posudzovaný posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to na základe predložených aktuálnych odborných lekárskeho nálezov a aj vlastného vyšetrenia, konštatoval, že zdravotný stav navrhovateľa nie je zhoršený na úroveň invalidity a mieru poklesu schopností vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou stanovil rovnako ako posudkový lekár Sociálnej poisťovne, pobočky na 40 %. Obaja posudkoví lekári pritom vychádzali zo stanoviska súdneho znalca doc. MUDr. I. R., PhD., ktorý hodnotil stav navrhovateľa ako ľahkú duševnú zaostalosť v hornom pásme hraničiacu s mentálnou subnormou. Rozhodujúce zdravotné postihnutie bolo posudkovými lekármi zaradené do kapitoly V,

položka 6, písm. a/ - duševné choroby a poruchy správania - mentálna retardácia, pri ktorom je stanovená miera poklesu schopností vykonávať zárobkovú činnosť 40 - 60 %. Zdravotnému stavu navrhovateľa hodnotenému na základe objektívnych lekárskeho nálezov a stanoviska súdneho znalca zodpovedá maximálne 40 % - ná miera poklesu, t.j. dolná hranica, pričom posudkový lekár poukázal na to, že do 1. augusta 2004 takému zdravotnému postihnutiu zodpovedalo percentuálne rozpätie 20 - 30 %.

Súd nepriznal účastníkom náhradu trov konania, pretože navrhovateľ nebol v konaní úspešný a odporkyňa nemá zo zákona na ich náhradu nárok.

Navrhovateľ podal proti rozsudku krajského súdu odvolanie. Navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť, zrušiť rozhodnutie odporkyne a vec jej vrátiť na ďalšie konanie. Poukázal na to, že vyšetrenie navrhovateľa za účelom posúdenia jeho zdravotného stavu trvalo cca 5 minút. Podľa navrhovateľa je neadekvátne vzhľadom na dôležitosť a komplikovanosť jeho zdravotného stavu. Súd neprihliadol na túto skutočnosť, pričom mohlo dôjsť k skresleniu diagnózy navrhovateľa. Podľa jeho názoru mal byť opakovane vyšetrený nezávislým posudkovým lekárom. Dňa 22. júna 2012 posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie pracovisko Košice opätovne zhodnotil zdravotný stav, pričom sa opieral opäť o poskytnutú dokumentáciu psychiatrického vyšetrenia, ktorá anamnesticky udáva určité nezrovnalosti. Taktiež sa objavili nové skutočnosti, ktoré neboli doteraz uplatnené. Priložil k odvolaniu správu z psychiatrického vyšetrenia a psychologického vyšetrenia.

Odporkyňa navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť. Dôvody, ktoré uvádza navrhovateľ v odvolaní, nepovažuje odporkyňa za opodstatnené. Posúdenie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov spochybnili alebo vyvrátili.

Pokiaľ navrhovateľ žiadal v odvolaní o ďalšie vyšetrenia, odporkyňa poukázala na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Námietky uvádzané navrhovateľom o neúplnom zistení zdravotného stavu považuje za nedôvodné.

Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Predmetom preskúmania súdom bola zákonnosť rozhodnutia odporkyne, ktorým bola navrhovateľovi zamietnutá žiadosť o invalidný dôchodok.

Z obsahu spisu bolo odvolacím súdom zistené, že podkladom pre vydanie rozhodnutia odporkyne zo dňa 2. marca 2012 bol posudok posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Košice zo dňa 7. februára 2012, podľa ktorého navrhovateľ nie je invalidný. Mieru poklesu schopností vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou stanovil na 40 %. Pre účely súdneho konania zdravotný stav navrhovateľa bol opakovane posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, pracovisko Košice dňa 5. júna 2012. Po predložení aktuálneho psychiatrického vyšetrenia zo dňa 22. júna 2012 posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, pracovisko Košice opätovne posúdil aktuálny stav navrhovateľa v posudku zo dňa 9. augusta 2012. Uviedol, že v posúdení zdravotného stavu navrhovateľa sa vyskytli určité nezrovnalosti, ktoré boli odstránené v posudku zo dňa 5. júna 2012. Postihnutie navrhovateľa je

hodnotené ako ľahká duševná zaostalosť ľahkého stupňa hraničiaci s mentálnou subnormou. Takému stavu podľa zákona prílohy č. 4 zodpovedá maximálne 40 % - ná miera poklesu schopností vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (kapitola V, položka 6a v platnom znení od 1. augusta 2004), t.j. dolná hranica percentuálneho rozpätia.

Nárok na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods. 1 zákona podmienený (okrem iného) invaliditou poistenca, teda tým, že poistenec pre dlhodobu nepriaznivú zdravotnú stav má pokles schopností vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 ods. 1 zákona), pričom miera poklesu schopností vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 (§ 71 ods. 5 zákona).

Miera poklesu schopností vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivú zdravotnú stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopností vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopností vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopností vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 6 až 8 zákona).

Pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok je podstatnou otázkou vplyvu dlhodobu nepriaznivú zdravotnú stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti. Posudkoví lekári, ktorí vyhotovili posudky tak pred vydaním preskúmaného rozhodnutia odporkyňou a po podaní opravného prostriedku postupovali v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami.

Námietky navrhovateľa, že jeho zdravotný stav zodpovedá vyššej miere poklesu schopností vykonávať zárobkovú činnosť, odvolací súd nepovažoval za dôvodné, lebo z predložených správ navrhovateľom nevyplýva zmena diagnostických záverov oproti záverom posudkových lekárov.

Aj odvolací súd považoval posudky posudkových lekárov o zdravotnom stave a miere poklesu schopností navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť za úplné, objektívne a presvedčivo zdôvodňujúce záver, že zdravotný stav navrhovateľa nespôsobuje viac ako 40 % - ný pokles schopností vykonávať zárobkovú činnosť.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne zo dňa 2. marca 2012 č. XXX XXX XXXX X je v súlade so zákonom a preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľ nebol úspešný ani v odvolacom konaní a odporkyňa nemá na nich zo zákona nárok.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v prípade zhoršenia zdravotného stavu má navrhovateľ kedykoľvek možnosť znovu požiadať o priznanie invalidného dôchodku prostredníctvom príslušnej pobočky Sociálnej poisťovne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je opravný prostriedok prípustný.